

Odd Frank Vaage:

Tidsbruk ulike dager i uka, med fokus på søndager.

En kort rapport om tidsbruk på ulike dager i uka, på oppdrag av Kulturdepartementet.

Tallene er hentet fra SSBs Tidsbruksundersøkelse 2010 og den svenske tidsanvendingsundersøkningen 2010 (SCB). Et representativt utvalg av den norske befolkning i alderen 9-79 år har deltatt i Statistisk sentralbyrås tidsbruksundersøkelse 2010. Hver person som har deltatt i undersøkelsen har fylt ut informasjon om sine aktiviteter for to døgn og regnes dermed med to ganger i utvalget. Personene er fordelt jevnt over alle dager i året, slik at alle ukedager og måneder er representert.

Mer informasjon om resultater og dokumentasjon av undersøkelsesopplegg finnes i:

- Odd Frank Vaage: **Tidene skifter**. Tidsbruk 1971-2010. Statistiske analyser 125, Statistisk sentralbyrå 2012. <http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/sa125/sa125.pdf>

- Aina Holmøy, Magnar Lillegård, Tora Løfgren: **Tidsbruksundersøkelsen 2010**. Dokumentasjon av datainnsamling, analyse av datakvalitet og beregning av frafallsvekter. Notater 3/2012. Statistisk sentralbyrå. http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_201203/notat_201203.pdf

Resultater:

- *I 2010 brukte nordmenn mindre tid til inntektsarbeid og mer tid til fritidsaktiviteter og personlige behov på lørdag/søndag enn på hverdager. Omtrent like mye tid ble brukt til husholdsarbeid alle dager i uka.*
- *På lørdager brukte vi mest tid til innkjøp, svært lite på søndager.*
- *Mest sosialt samvær på lørdager, mest idrett og friluftsliv på søndager.*
- *Både kvinner og menn brukte mest tid til husholdsarbeid på lørdager, inkludert innkjøp av varer og tjenester. Idrett og friluftsliv mest på søndager.*
- *Personer med minst 30 timers arbeidsuke brukte mer tid til innkjøp av varer og tjenester på lørdager og mer tid til husholdsarbeid både på lørdager og søndager enn befolkningen generelt. Både kvinner og menn brukte mest tid til idrett og friluftsliv på søndager.*
- *Svensker brukte noe mer tid til inntektsarbeid både på lørdag og søndag enn nordmenn gjorde. Svenskene brukte også mer tid til husholdsarbeid på søndager enn nordmenn, deriblant mer tid til innkjøp av varer og tjenester, inkludert dagligvarer. Til gjengjeld hadde nordmenn mer tid til fritidsaktiviteter på lørdag og søndag, på søndag en hel time mer. Nordmenn brukte blant annet mer tid på idrett og friluftsliv. Disse tendensene gjelder både kvinner og menn.*
- *Svenske kvinner brukte betydelig mer tid til inntektsarbeid på søndager enn norske kvinner gjorde.*

Tabell 1 viser tydelig at vi i 2010 brukte tiden annerledes på hverdagene mandag til fredag enn på lørdag og søndag. Mens vi på hverdagene brukte mer enn fire timer på inntektsarbeid, brukte vi under en time på denne typen aktiviteter på lørdager og søndager. Dette førte til at vi hadde mye mer tid til fritidsaktiviteter på lørdag/søndag enn på hverdagene. Vi brukte også mer tid til personlige behov på lørdag/søndag enn på hverdager. Tiden til husholdsarbeid var derimot ikke så forskjellig mellom hverdager og lørdag/søndag.

Tabellen viser at det var visse forskjeller mellom hva vi brukte tiden til på lørdager i forhold til søndager. Vi brukte omtrent et kvarter mindre til inntektsarbeid på søndag enn på lørdag. På søndag brukte vi også mindre tid til husholdsarbeid; 40 minutter mindre enn på lørdager. På lørdagen brukte vi mest tid til innkjøp av varer og tjenester totalt i løpet av ukedagene. Tiden var 25 minutter i gjennomsnitt på hverdager og 32 minutter på lørdagene. På søndagene brukte vi derimot bare 8 minutter på slike aktiviteter. Innkjøp av dagligvarer sto for 9 minutter i gjennomsnitt på lørdager og bare ett minutt på søndager.

Vi brukte over en time mer på personlige behov på søndager enn på lørdagene. Vi brukte over en time mer til søvn. I underkant av en og en halv time brukte vi til måltider hver av dagene.

Vi brukte omtrent et kvarter mer på fritidsaktiviteter på lørdager enn på søndager. Vi brukte noe mer tid på underholdning og kultur, og sosialt samvær på lørdager, mens vi brukte noe mer på idrett og friluftsliv på søndager. Vi brukte nesten 20 minutter mer på denne typen aktiviteter på søndager enn på hverdager. Vi brukte også mest tid på TV og radio på søndager; et kvarter mer enn på lørdager og nesten tre kvarter mer enn på hverdager. Vi brukte svært liten tid til religiøs utøvelse uansett hvilken dag i uka det er. Vi brukte naturlig nok mer tid på reiser i samband med fritid på lørdager og søndager enn ellers i uka.

Tabell 2 viser at forskjellene i hva vi brukte tiden til på de ulike ukedagene i hele befolkningen i stor grad også gjelder for menn og kvinner. Mens menn brukte omtrent like mye tid på inntektsarbeid på de to ukedagene, brukte kvinner nesten dobbelt så mye tid på lørdager som på søndager. Alle dager i uka brukte kvinner mer tid på husholdsarbeid enn menn. Dette gjelder også innkjøp av varer og tjenester totalt. Derimot var det liten forskjell mellom menn i kvinner i hvor lang tid de brukte på innkjøp av dagligvarer. Begge kjønn brukte mest tid på lørdager og svært liten tid på søndager.

På hverdager hadde menn og kvinner omtrent like mye tid til fritidsaktiviteter. På lørdag og søndag hadde kvinner mindre tid til fritidsaktiviteter enn menn, mest på grunn av mer tid til husholdsarbeid. På lørdagene hadde menn omtrent en time mer enn kvinner. Menn brukte mer tid på idrett og friluftsliv enn kvinner både på lørdager og søndager. Begge kjønn var mest aktive på dette området på søndager. Begge kjønn brukte mer tid på sosialt samvær på lørdager enn på søndager. Menn brukte mer tid enn kvinner på TV og radio både lørdager og søndager, mens kvinner brukte mer tid på lesing begge dager.

Tabell 3 viser tidsbruk på ulike ukedager blant personer med minst 30 timers ukentlig inntektsarbeid. Også her finner vi klare felles trekk med befolkningen generelt (tabell 1) i tidsbruken på ulike dager i uka. De brukte naturlig nok mer tid til inntektsarbeid enn gjennomsnittsbefolkningen på alle dager i uka. Likevel var deres gjennomsnittlige arbeidstid på lørdager og søndager bare noe over én time. Både på lørdager og søndager brukte de om lag tre kvarter mer til husholdsarbeid enn befolkningen generelt, mest på lørdager. De brukte noe mer tid på innkjøp av varer og tjenester totalt på lørdager enn befolkningen generelt, men forskjellen er liten når det gjelder innkjøp av dagligvarer.

Alle dager i uka hadde de naturlig nok mindre tid til fritidsaktiviteter enn for befolkningen generelt, men de brukte minst like mye tid på idrett og friluftsliv på lørdager og søndager. Også for dem ble

det brukt mest tid til slike aktiviteter på søndag. Sosialt samvær var noe mer konsentrert om lørdag og søndag, særlig lørdag, enn for befolkningen generelt.

Tabell 4 viser tidsbruk blant personer med minst 30 timers ukentlig inntektsarbeid fordelt på kjønn. Tallene viser at det var liten forskjell mellom menn og kvinner når det gjelder tiden til inntektsarbeid på lørdager, mens menn i betydelig større grad brukte tid til dette på søndager. Både menn og kvinner brukte betydelig mer tid på husholdsarbeid på lørdager enn på søndager. Kvinner brukte likevel betydelig mer tid enn menn til dette både på lørdager og søndager. Kvinner brukte mest tid til innkjøp av varer og tjenester totalt begge disse dagene.

Menn brukte betydelig mer tid til fritidsaktiviteter totalt på lørdager enn kvinner. Også når det gjelder søndager brukte de noe mer tid til dette enn kvinner gjorde. Både kvinner og menn brukte mest tid til idrett og friluftsliv på søndager. Ens det var liten forskjell mellom kvinner og menn i tiden brukt til sosialt samvær både på lørdag og søndag, var det menn som brukte mest tid begge disse dagene. For både menn og kvinner var det søndag den dagen det ble brukt mest tid til å reise i samband med fritid, men det var ikke noen stor forskjell fra lørdagene.

Tabell 5 viser forskjellen mellom nordmenn og svensker når det gjelder tidsbruk på lørdager og søndager i aldersgruppen 20-64 år i 2010. I motsetning til i Norge har Sverige i flere tiår hatt søndagsåpne butikker. Tallene viser at svensker i noe større grad brukte tid til inntektsarbeid både på lørdag og søndag, men forskjellen var ikke stor. Mens nordmenn brukte noe mer tid på husholdsarbeid på lørdager, brukte svenskene betydelig mer tid på denne typen aktiviteter på søndager. Denne tendensen finner vi tydelig i tiden brukt til innkjøp av varer og tjenester totalt. Vi ser også at tiden til innkjøp av dagligvarer på søndager er betydelig høyere blant svensker enn blant nordmenn. Disse tallene er likevel små, så de må vurderes med varsomhet.

Nordmenn hadde mer tid til fritidsaktiviteter både på lørdager og søndager, på søndager en hel time. Dette henger naturlig sammen med at nordmenn brukte mindre tid til husholdsarbeid. Av denne ekstra tiden på søndager brukte nordmenn noe mer tid til idrett og friluftsliv, foreningsvirksomhet/religiøs virksomhet, reiser i samband med fritid og særlig mye mer tid til sosialt samvær, godt over en halv time mer. Dette er likevel ikke noe som særpreger søndagene. Også på lørdager og på en gjennomsnittsdag brukte nordmenn mer tid på sosialt samvær enn svenskene gjorde.

Tabell 6 og 7 viser tid brukt på lørdager og søndager blant nordmenn og svensker for menn og kvinner. Disse tallene viser tydelig at svenske kvinner brukte betydelig mer tid på inntektsarbeid på søndager enn norske kvinner. Det gjelder ikke mennene. Både svenske menn og kvinner brukte betydelig mer enn norske menn og kvinner på husholdsarbeid. Dette gjelder både innkjøp av varer og tjenester totalt og innkjøp av dagligvarer.

At svenskene hadde mindre tid til fritidsaktiviteter enn nordmenn gjelder også begge kjønn. Blant begge kjønn brukte nordmenn mer tid til idrett og friluftsliv på søndager enn svenskene gjorde. Blant begge kjønn brukte også nordmenn mer tid på sosialt samvær på søndager enn svenskene. Forskjellen var særlig stor blant menn.

Tabell 1. Tidsbruk til ulike aktiviteter en gjennomsnittsdag blant personer 9-79 år, etter ukedag. Tidsbruk i timer og minutter. 2010

	Mandag/fredag	Lørdag	Søndag
Inntektsarbeid	4.03	0.58	0.44
Husholdsarbeid totalt	3.05	3.39	2.59
Innkjøp av varer og tjenester totalt	0.25	0.32	0.08
Innkjøp av dagligvarer	0.07	0.09	0.01
Personlige behov totalt	9.55	10.51	12.01
Nattesøvn	7.44	8.23	9.34
Måltider	1.06	1.23	1.24
Utdanning totalt	1.05	0.05	0.07
Fritid totalt	5.47	8.20	8.03
Idrett og friluftsliv	0.30	0.37	0.49
Religiøs utøvelse	0.01	0.01	0.02
Frivillig arbeid/organisasjonsdeltakelse	0.10	0.10	0.09
Underholdning, kultur	0.07	0.20	0.13
Sosialt samvær	1.06	2.03	1.30
TV og radio	1.44	2.11	2.26
Lesing	0.30	0.31	0.33
Øvrig fritid	1.24	1.49	1.47
Reiser i samband med fritid	0.28	0.45	0.48
Tallet på observasjoner	5593	1173	1166

Kilde: Tidsbruksundersøkelsen 2010, SSB

Tabell 2. Tidsbruk til ulike aktiviteter en gjennomsnittsdag blant personer 9-79 år, etter ukedag og kjønn. Tidsbruk i timer og minutter. 2010

	Menn			Kvinner		
	Mandag/fredag	Lørdag	Søndag	Mandag/fredag	Lørdag	Søndag
Inntektsarbeid	4.41	0.54	0.53	3.23	1.02	0.35
Husholdsarbeid totalt	2.42	3.19	2.39	3.29	3.58	3.18
Innkjøp av varer/tjenester totalt	0.21	0.28	0.06	0.29	0.36	0.10
Innkjøp av dagligvarer	0.06	0.09	0.01	0.08	0.10	0.02
Personlige behov totalt	9.40	10.47	11.59	10.11	10.55	12.03
Nattesøvn	7.37	8.24	9.40	7.51	8.22	9.28
Måltider	1.05	1.24	1.24	1.08	1.22	1.23
Utdanning totalt	1.05	0.05	0.07	1.05	0.06	0.08
Fritid totalt	5.47	8.50	8.16	5.46	7.52	7.50
Idrett og friluftsliv	0.31	0.45	0.55	0.28	0.30	0.43
Religiøs utøvelse	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02
Frivillig arbeid/organisasjonsdeltakelse	0.11	0.12	0.09	0.08	0.08	0.10
Underholdning, kultur	0.07	0.26	0.12	0.08	0.15	0.14
Sosialt samvær	0.57	2.05	1.24	1.15	2.13	1.36
TV og radio	1.50	2.30	2.44	1.39	1.53	2.10
Lesing	0.27	0.26	0.25	0.32	0.36	0.40
Øvrig fritid	1.29	1.55	1.50	1.18	1.44	1.44
Reiser i samband med fritid	0.28	0.45	0.48	0.29	0.45	0.48
Tallet på observasjoner	2737	541	540	2856	632	626

Kilde: Tidsbruksundersøkelsen 2010, SSB

Tabell 3. Tidsbruk til ulike aktiviteter en gjennomsnittsdag blant personer med minst 30 timers ukentlig inntektsarbeid, etter ukedag. Tidsbruk i timer og minutter. 2010

	Mandag/fredag	Lørdag	Søndag
Inntektsarbeid	6.48	1.12	1.10
Husholdsarbeid totalt	3.04	4.24	3.42
Innkjøp av varer og tjenester totalt	0.24	0.38	0.10
Innkjøp av dagligvarer	0.07	0.11	0.01
Personlige behov totalt	9.16	10.37	11.44
Nattesøvn	7.18	8.10	9.18
Måltider	1.00	1.27	1.27
Utdanning totalt	0.04	0.01	0.02
Fritid totalt	4.43	7.44	7.18
Idrett og friluftsliv	0.25	0.40	0.51
Religiøs utøvelse	0.01	0.00	0.01
Frivillig arbeid/organisasjonsdeltakelse	0.09	0.08	0.10
Underholdning, kultur	0.07	0.21	0.12
Sosialt samvær	0.58	2.12	1.31
TV og radio	1.30	2.03	2.10
Lesing	0.25	0.34	0.30
Øvrig fritid	0.53	1.15	1.15
Reiser i samband med fritid	0.25	0.42	0.49
Tallet på observasjoner	2943	592	585

Kilde: Tidsbruksundersøkelsen 2010, SSB

Tabell 4. Tidsbruk til ulike aktiviteter en gjennomsnittsdag blant personer med minst 30 timers ukentlig inntektsarbeid, etter ukedag og kjønn. Tidsbruk i timer og minutter. 2010

	Menn			Kvinner		
	Mandag/fredag	Lørdag	Søndag	Mandag/fredag	Lørdag	Søndag
Inntektsarbeid	7.20	1.12	1.25	6.05	1.11	0.50
Husholdsarbeid totalt	2.43	4.07	3.22	3.33	4.46	4.08
Innkjøp av varer og tjenester totalt	0.21	0.31	0.07	0.29	0.47	0.13
Innkjøp av dagligvarer	0.06	0.09	0.01	0.08	0.14	0.02
Personlige behov totalt	9.08	10.33	11.44	9.27	10.42	11.45
Nattesøvn	7.14	8.08	9.22	7.24	8.12	9.12
Måltider	1.00	1.27	1.25	0.59	1.27	1.29
Utdanning totalt	0.03	0.00	0.01	0.06	0.01	0.03
Fritid totalt	4.40	8.05	7.23	4.46	7.15	7.11
Idrett og friluftsliv	0.24	0.47	0.53	0.26	0.31	0.50
Religiøs utøvelse	0.01	0.00	0.01	0.01	0.00	0.01
Frivillig arbeid/organisasjonsdeltakelse	0.10	0.14	0.10	0.07	0.01	0.09
Underholdning, kultur	0.07	0.23	0.13	0.07	0.18	0.11
Sosialt samvær	0.52	2.13	1.29	1.07	2.10	1.33
TV og radio	1.34	2.16	2.27	1.23	1.45	1.47
Lesing	0.23	0.29	0.24	0.29	0.39	0.37
Øvrig fritid	0.55	1.18	1.11	0.51	1.10	1.20
Reiser i samband med fritid	0.26	0.39	0.46	0.24	0.45	0.53
Tallet på observasjoner	1601	314	311	1342	278	274

Kilde: Tidsbruksundersøkelsen 2010, SSB

Tabell 5. Tidsbruk til ulike aktiviteter en gjennomsnittsdag blant personer 20-64 år, lørdag og søndag i Sverige og Norge. Tidsbruk i timer og minutter. 2010

	Lørdag		Søndag	
	Sverige	Norge	Sverige	Norge
Inntektsarbeid	1.17	1.11	1.09	1.00
Husholdsarbeid totalt	4.08	4.14	4.09	3.33
Innkjøp av varer og tjenester totalt	0.30	0.36	0.23	0.09
Innkjøp av dagligvarer	0.10	0.11	0.09	0.01
Personlige behov totalt	11.08	10.41	12.00	11.50
Utdanning totalt	0.08	0.04	0.08	0.06
Fritid totalt	7.12	7.46	6.28	7.27
Idrett og friluftsliv	0.40	0.36	0.42	0.50
Foreningsvirksomhet/religiøs virksomhet	0.07	0.06	0.06	0.12
Underholdning, kultur	0.13	0.22	0.08	0.14
Sosialt samvær	1.38	2.10	0.51	1,29
TV og radio	2.23	2.07	2.19	2.20
Lesing	0.24	0.32	0.26	0.31
Øvrig fritid	1.06	1.20	1.22	1.20
Reiser i samband med fritid	0.42	0.41	0.36	0.45
Tallet på observasjoner	1232	817	1257	792

Kilde: Tidsbruksundersøkelsen 2010, SSB og Tidsanvendingsundersökningen 2010, SCB Sverige

Tabell 6. Tidsbruk til ulike aktiviteter en gjennomsnittsdag blant menn 20-64 år, lørdag og søndag i Sverige og Norge. Tidsbruk i timer og minutter. 2010

	Lørdag		Søndag	
	Sverige	Norge	Sverige	Norge
Inntektsarbeid	1.19	1.06	1.05	1.12
Husholdsarbeid totalt	3.52	3.52	3.47	3.10
Innkjøp av varer og tjenester totalt	0.28	0.31	0.20	0.07
Innkjøp av dagligvarer	0.09	0.10	0.08	0.01
Personlige behov totalt	10.59	10.39	11.57	11.49
Utdanning totalt	0.07	0.05	0.09	0.04
Fritid totalt	7.36	8.13	6.57	7.40
Idrett og friluftsliv	0.43	0.43	0.47	0.54
Foreningsvirksomhet/religiøs virksomhet	0.07	0.10	0.07	0.12
Underholdning, kultur	0.16	0.28	0.05	0.14
Sosialt samvær	1.29	2.08	0.46	1.30
TV og radio	2.42	2.25	2.43	2.39
Lesing	0.22	0.27	0.23	0.27
Øvrig fritid	1.33	1.23	1.23	1.15
Reiser i samband med fritid	0.42	0.40	0.36	0.43
Tallet på observasjoner	544	374	535	369

Kilde: Tidsbruksundersøkelsen 2010, SSB og Tidsanvendingsundersökningen 2010, SCB Sverige

Tabell 7. Tidsbruk til ulike aktiviteter en gjennomsnittsdag blant **kvinner** 20-64 år, lørdag og søndag i Sverige og Norge. Tidsbruk i timer og minutter. 2010

	Lørdag		Søndag	
	Sverige	Norge	Sverige	Norge
Inntektsarbeid	1.15	1.15	1.12	0.48
Husholdsarbeid totalt	4.23	4.35	4.29	3.56
Innkjøp av varer og tjenester totalt	0.33	0.41	0.25	0.12
Innkjøp av dagligvarer	0.10	0.12	0.10	0.02
Personlige behov totalt	11.17	10.42	12.03	11.50
Utdanning totalt	0.09	0.04	0.08	0.07
Fritid totalt	6.50	7.19	6.03	7.14
Idrett og friluftsliv	0.37	0.29	0.38	0.45
Foreningsvirksomhet/religiøs virksomhet	0.07	0.04	0.05	0.13
Underholdning, kultur	0.10	0.15	0.07	0.14
Sosialt samvær	1.46	2.11	0.55	1.28
TV og radio	2.05	1.51	1.59	2.02
Lesing	0.25	0.37	0.30	0.35
Øvrig fritid	0.59	1.17	1.12	1.25
Reiser i samband med fritid	0.41	0.42	0.36	0.48
Tallet på observasjoner	688	443	722	423

Kilde: Tidsbruksundersøkelsen 2010, SSB og Tidsanvendingsundersøkningen 2010, SCB Sverige